

Ma: A kommunista boszorkánypercek műhelytitkai (4)

Tel-Aviv, 1953., január 6., kedd

1342. szám

Ára 80 pruta

מורה חדש (ארי קלט)
תחן ימי בלתי סדורים בעת העברית. שנה ליי
העריכ: ד"ר א. מרטון. התאריך: דוד שן
המור: מורה חדש בעלים: ארי קלט. רחוב הנגב 11.
XXXVI. עתון.
Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNO.
A szerkesztésért és kiadásért felelős:
SCHÖN DEZSŐ. — Kiadó: Mizraeh
Chadas Ltd., Tel-Aviv, Rechov Ha-
negev (v. Schlesinger) 11. Tel. 67677

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Izrael meglepéssel fogadta Egyiptom bejelentését

az izraeli hűszállítvány ügyében
de teljes hajózási szabadságot követel a Szezei csatornán át

New-York (UP). Izrael UNO-delegációja tegnap kiadott nyilatkozatában meglepéssel fogadta Egyiptom nyilatkozatát, amelyben azt ígéri, hogy többé nem fogja zavarni Izrael élelmiszerbehozatalát és kijelenti, hogy az Eritreából eredő hűszállítványt csak „tévedésből” foglalták le. Az izraeli nyilatkozat azonban hangsúlyozza, hogy Egyiptom kijelentései nem kielégítők. „Egyiptomnak kötelessége, hogy beszüntessen minden olyan tevékenységet és hatályon kívül helyezzen minden előírást, amely bármely Izraelbe irányuló áru- szállítvány blokádjára vonatkozik, — mondja az izraeli kormány nyilatkozat. A Biztonsági Tanács 1951 évi szeptember hó elsején hozott határozatában szembe- szállt minden korlátozással

és megerősítette Izrael, valamint a többi államok jogát, hogy szabad kereskedelmet folytassanak a Szezei-csatornán keresztül. A Biztonsági Tanács különösen utalt arra, hogy a csatornán áthaladó szállítóhajókra vonatkozó zárójogtalan, Ezenfelül elutasította Egyiptom állítását, hogy Egyiptom és Izrael között hadiállapot áll fenn és ezért joga van Izraelrel szemben blokádintézkedéseket tenni.”
A nyilatkozat közli, hogy Izrael kormánya nem fogja abbahagyni az ügy tárgyalását, amíg a Biztonsági Tanács határozatával elfelelő törvénytelen blokád bármily mértékben is fennáll. Izraelnek teljes joga van ahhoz, hogy az egyiptomi blokád egész kérdését az UNO fóruma elé vigye.

Churchill megérkezett Amerikába és már találkozott is Eisenhowerrel

Az angol miniszterelnök nyilatkozata szerint a világesemények szempontja nem Koreában van, hanem az európai vasfüggöny mentén

New York, (UP). Winston Churchill, Anglia 78 éves miniszterelnöke tegnap megérkezett New Yorkba és a Queen Mary óceánjáró fedélzetén fogadta az amerikai újságírók tömegét, akik megostromolták kérdéseikkel. Churchillt a hajón elsősnek Bernard Baruch üdvözölte, akihez több, mint 40 éves barátság fűzi. Bernard Baruch, aki semmiféle tisztséget nem visel, az amerikai politikai élet egyik legbefolyásosabb embere és az elhunyt Roosevelt elnök után pedig Truman legbefolyásosabb tanácsadói közé tartozott.

Churchill pontosan egy évvel ezelőtt volt hivatalos látogatáson New Yorkban és akkor kijelentette, hogy 1952-ben egészen jók a béke kilátásai. Arra a kérdésre, hogy hajlandó-e megismételni ezt a jóslást 1953-ra is, a miniszterelnök így válaszolt: — A békekilátások egész határozatlan nem kevésbé biztatók ma, mint 1952-ben voltak. Churchill egyúttal megerősítette nemrég tett kijelentését, hogy a háború veszélye csökkent. Véleménye szerint az utolsó öt év legfontosabb eseménye, hogy

az UNO és az Egyesült Államok Koreában bátran és határozottan szembeszállt a Szovjetunióval. „Ez jobban növelte a kilátásokat a világlétezésre, mint bármely más” — mondotta Churchill, aki arra is utalt, hogy a koreai háború kitörésekor a világ szabad nemzeti szervezeteinek voltak, most pedig megvannak szervezve; az Egyesült Államok akkor nem volt felfegyverkezve, most pedig felfegyverkezésük harmadik évébe lép. Churchill azonban hozzáfűzte, hogy véleménye szerint nem Koreában fekszik a fejlemények valódi súlypontja, hanem Nyugat-Európában, a vasfüggöny mentén. Churchill tréfásan megjegyezte meg, hogy talán az befolyásolja véleményét, hogy Anglia olyan közel van ehhez a helyhez.

„A koreai fegyverszünet esélyeiről beszélve Churchill ezt mondta: — Senkinek sem tetszik, hogy az ügyek holtpontra jutottak, de vannak a holtponthól rosszabb dolgok is. Korea ügyét azonban nemcsak Korea szemszögéből kell látni. A támadó társaság szembeni ellenállás emeli az UNO határozatainak értékét és ez kihatással van az egész világra. Ami Anglia felemelt illéti, hogy a koreai háború kiterjedhetne, Churchill kijelentette: „Azt hiszünk, hogy nagyon sajnálatos lenne, ha a koreai háború kiterjedne és az UNO valamint Amerika hadseregei kénytelenek lennének Kína végtelen területein vé-

(Folyt. a 4. oldalon)

Nyílt harc robbant ki a Hsztadrut vezetői és Eskol pénzügyminiszter között

A munkásszervezettel előbb elfogadták a bérrögzítést, de utána mégis megindult a tömeges áremelés — Nagy felzúdulás az állami alkalmazottak körében is

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A legutóbb megindult hivatalos áremelési folyamat — a jelek szerint — egyre komolyabb politikai bonyodalmakkal fenyeget. A küzdelem eddig a kormány külügyi minisztériumból származó értesülések alapján egész seereg adagolt élelmiszer és más közviszélési cikkek — a dollárárfolyam megváltoztatása nyomán — küszöbönálló drágulásáról írtak a lapok, de ezeket a jelentéseket Bernstein ipari- és kereskedelemügyi miniszter nyilatkozata alapján még vasárnap este meg is cáfolták.

Ennek ellenére tegnap délelőtt a kormány sajtóirodájának hivatalos közleményében már megjelent a közlemény, hogy többek között a cukor árát kilonként 140 prutáról 180 prutára emelték. A meglepetés ezután következett, amennyiben a délutáni órákban a kormány sajtóirodája ezt a hivatalos közleményt visszavonta és a rádió többiben is közölte, hogy a cukor árát nem emelik.

A rendelet megjelölése annál érthetlenebb, miután Bernstein miniszter vasárnap este kijelentette, hogy a gazdasági miniszterek bizottságában egyáltalán nem tárgyaltak a cukor és a szappan árának emeléséről. Magának a pénzügyminiszternek a szóvivője is azt mondta, hogy a miniszteri bizottságban nem esett szó semmiféle áremelésről.

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). Szakszervezeti körökben tegnap az a hír terjedt el, hogy a Hsztadrut a legutóbbi napokban bekövetkezett drágulás miatt revízió alá fogja venni az egy héttel ezelőtt a bérek rögzítésére vonatkozó határozatát.

Politikai körökben is élénk megbeszélések tárgya volt tegnap az a nyílt ellentét, amely Lévi Eskol pénzügyminiszter és Mordechaj Námir, a Hsztadrut főtitkára között kirott.

Námir főtitkár ugyanis tegnap a Hsztadrutban súlyos aggodalmát fejezte ki afelől, hogy a kormány ilyen rövid időn belül olyan nagymértetű áremeléseket hajtott

cikkében feltüntetett egyértelműséggel követeli Eskol pénzügyminiszter lemondását. A lap szerint Eskol félreértette a kincstár anyagi helyzetét és koncepciótlanságra vall, hogy a miniszter az állami tisztviselők fizetésének 15-ére való elodázásával akarja a kérdést megoldani.

Érdekes, hogy míg a Mápáj-befolyás alatt álló „Dávár” védelmébe veszi Eskolt, addig a párt hivatalosa, a „Hádor”, főhatalos közli Námirnak az új áremelésekkel kapcsolatos elégedetlenségét, de nem veszi védelmébe a pénzügyminisztert.

Tegnap számos küldöttség kereste fel az állami alkalmazottak szakszervezeti vezetőségét, akik rosszallókat fejeztek ki afelől, hogy a szakszervezet hozzájárult a múlt heti fizetésük kiutalásának 15-ére való kitolásához.

A telavivi főposta figyelmeztető sztrájk megtartásával is fenyegetőzött, ha a szakszervezet nem másítja meg állásfoglalását. Az állami szakszervezetek vezetőségében egyébként „nagy a harag” Lévi Eskol pénzügyminiszterre, mert a miniszter nyilvánosságra hozta, hogy a szakszervezet belegevezett a fizetéseknek január 15-én való kifizetéséhez, holott ezt az ajánlatot a miniszter nem kötelező formában tette és a szakszervezeti vezetőség meg volt róla győződve, hogy ha arra kerül sor, a miniszter érintkezésbe fog még lépni velük.

A pénzügyminiszter — állítja a szakszervezet — a tanácsot kijátssza a tisztviselők ellen, a tisztviselőket a tanácsok ellen és lehetetlen helyzetbe sodorja a szakszervezetet. A tanácsok szakszervezete szerint Eskol pénzügyminiszter „lehetetlen ígéreteket” gabalyodott.

HUDITHKA kislányunknak
ÖCSIKÉJE született. BRIT-MILAJARA,
amely szerdán, jan. 7-én (א"ח חנה בריט) d. e. 12-kor
Haifán, Asfur-u. 3. sz. a. lakásunkon lesz, szívesen
látjuk rokonainkat és óbarátainkat.
FISCHER HERSI és NEJE sz. Spitzer Mirjam.

René Mayer evallata az új francia kormány megalakítását

Párizs (AFP). — René Mayer tegnap hivatalosan is elvállalta a feladatot, hogy kétéhetes válság után megalakítsa az új francia kormányt. A francia parlament ma rendkívüli ülést tart, hogy az alkotmány szerint bizalmat szavazzon az új miniszterelnöknek, mielőtt hivatalosan is megalakítja kormányát.

A De Gaulle-párt tegnap még a késő esti órákban is folytatta tárgyalásait, hogy

támogassa-e Mayer kormányát, vagy sem, de a miniszterelnökjelölt kijelentette, hogy a De Gaulle párt megatartására való tekintet nélkül is megalakítja a kormányt.

Mayer a külügyminiszeri tárcát George Bidaultnak ajánlotta fel és valószínű, hogy az európai védelemért meg fogják változtatni Schuman eddigi külügyminiszter politikai vonalát.

Egyiptom egyre élesebben a Nyugat ellen fordul

Fawzi külügyminiszter egymásután kétszer is fogadta a kairói szovjetnagykövetet — Angliában megdöbbenést keltett Nagib tábornok politikai páfordulása

Kairó, (UP és AFP). Az egyiptomi kormány magatartása mind nagyobb megdöbbenést kelt a Kairóban székelő nyugati diplomaták körében. Míg egyrészt folytatódnak az Anglia ellen irányuló harcias kijelentések, amelyeknek hevesége az ötnegyedév előtti angol-egyiptomi viszály csúcspontjára emlékeztet, másrészt Nagib tábornok ismét kacérkodik a kommunista államok csoportjával és úgy látszik, fel akarja idézni az elődje által használt fenyegetést, hogy Egyiptom — és vele az arab államok — Kelet felé fordulnak, ha

a Nyugattal nem tudnak megegyezni. Kacérkodás a kommunista államokkal Fawzi külügyminiszter az utóbbi napokban kétszer is fogadta Kozirev szovjet nagykövetet. A megbeszélésekről nem adtak ki közleményt, de beavatott körök szerint gazdasági jellegű tárgyalások folytattak. A külügyminiszter ugyancsak tárgyalt a magyar, a lengyel és a csehszlovák követtel is. El Amari pénzügyminiszter közölte, hogy Egyiptom kereskedelmi megegyezést kötött a kommunista Kiná-

val nagymennyiségű egyiptomi gyapot eladásáról. Nagib kabinetfőnöke nek nyilatkozta Nagib tábornok kabinetfőnöke, Abdel Hakim Amr őrnagy, aki a forradalmar tisztek csoportjában fontos szerepet játszik, tegnap kijelentette, hogy az egyiptomi politika főcélja „küzni az angolokat Egyiptomból és Szudánból. Vagy elérjük ezt a célt, vagy pedig meghalunk érte” — mondotta. Amr őrnagy egyúttal kijelentette, hogy Nasser alezredes, aki tudvaievolg guerillaháborúval fenyegette az angolokat, az egész nép nézetét fejezte ki. „A keleti és nyugati nagyhatalmi blokkok vetélkedésében Egyiptom mindenképp a (Folyt. a 4. oldalon)

Újabb összetűzések Perzsiában a kommunisták és nacionalisták között

Teherán, (UP és AFP). A perzsa parlament épülete előtt tegnap újabb súlyos összeütközésre került sor Tudeh-párti kommunista tüntetők és jobboldali nacionalista szervezetek tagjai között. A rendőrség is beavatkozott és hivatalos jelentés szerint két tüntető holtan maradt a helyszínen, 22 tüntetőt pedig súlyos sebekkel szállítottak a kórházba. A könnyű sebesültek számát több, mint 30-ra be-

csülük és a rendőrség 206 személyt vett őrizetbe. Muszádek miniszterelnök szigorú utasítást adott, hogy békésüljék meg a nyilvánosság előtt mindazokat, akik a tüntetésért felelősek bármely pártból tartoznak is. Az igazságügyminisztérium államtitkára tegnap reggel elindult Qum városába, hogy kivizsgálja az ott lejátszódott véres eseményeket.

Fájdalomtól megtört szívvel közöljük, hogy a legjobb férj, apa, testvér, rokon és barát
FRIEDMANN ARPI
rövid szenvedés után, életének 42-ik évében, 1952 december 31-én elhunyt.
Gyászolják: felesége, Irén; gyermekei, Sulamit és Vered; testvérei, Friedmann Éli és Dr. Braunnc (Friedmann Jolán); kiterjedt rokonsága és barátai. K94

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akiket illet, hogy néhai Reich Dávidné
ROTTENBERG ETTI
itt hagyta ezt a szomorú árnyékvilágot. Földi maradványait az ötös számú katonai kórházból helyeztük örök nyugalomra. Emléke örökké élni fog szívünkben.
Egyedül fia gyászolja. K93

Dollárhiteleket fognak folyósítani az iparnak nyersanyagvásárlási célokra

Dr. Heinz Grünbaum, a Palestine Economic Corporation helyettes elnöke a külföldi tőkebefektetések előfeltételeiről

Dr. Heinz Grünbaum, a kormány tőkebefektetési központja volt igazgatója, tegnap érdekes előadást tartott a Palestine Economic Corporation izraeli befektetéseiről. Grünbaum, aki most ennek a társaságnak helyettes elnöke, elmondta, hogy az amerikai dollár-befektetők tőkéjével dolgozó vállalat megkezdte az izraeli ipar nyersanyagellátását és e célból 3 millió dollárral emelte alapitóját.

Az izraeli ipart üzemszerűen teljes munkabeszűntetésre kényszerítette a nyersanyaghiány és ennek fő oka, hogy a gyárosoknak nincs dollár-forogótőkéjük a külföldi nyersanyagok beszerzésére.

A Palestine Economic Corporation most lehetővé teszi, hogy kizárólag kereskedelmi eszközökkel biztosítsák a nyersanyagot és ezzel fokozzák az izraeli exportot, amelynek jövedelméből aztán a gyárak visszafizethetik a dollárhiteleket.

A tőkebefektetések kérdésétől szólva Grünbaum kijelentette, hogy a nyersanyag hiánya Izrael számára magántőkét mozgósít, ami a nemzetgazdaság alapjai meg nem szűnnek.

A befektetők félnek az állandó változásoktól, a bizonytalanságtól, főként a font esetleges devalvációjának veszélyétől. Az ellenkezés felfüggesztéséről szóló hírek igen jó benyomást keltenek az Egyesült Államokban, de további lépéseket is kell tenni, így jelentős köny

nyitéseket kell adni az adófizetés és a haszon biztosítása terén az alapvető fontosságú ipari vállalatoknak. Nincs is sok értelme most új ipari nagyvállalatokat létesíteni, amikor a fennálló is válságba kerültek.

A jelenlegi helyzet ellenére a társaságnak sikerült új részvényeket kibocsátania. Ezidőszent a vállalatnak 10 millió dollár saját vagyona van, de 30 millió dollár erejéig finanszíroz izraeli vállalkozásokat. Részt vesz a haifai műtrágya gyárban, amelybe eddig 12 millió fontot fektettek be.

Ez a gyár szuperfoszfátot, kénsvárat és egyéb termékeket állít elő és rövidesen megkezdte a foszforsav, a szintetikus ammóniák és a salétromsav gyártását is.

A vállalat 1953 végén el fogja látni az egész országot műtrágyával, sőt exportálni is tud majd. A Palestine Economic Corporation rész vesz a negevi foszfátbányákban, ezenkívül

1953 őszén üzembehelyezi a chederai papírgyárat, amely az ország szükséges letének 60 százalékát fogja fedezni.

Ebbe a vállalatba 3 és fél millió dollárt fektettek be. A Petach Tikva melletti General Tyres üzembe 2 millió dollárt fektettek be és a gyárban most már 200-250 gumiabroncsot gyártanak naponta. Jelentékeny összeget fektettek egy re-

chovoti plasztiküzembe, valamint egy plasztik-cipőgyárba is. A Palestine Economic Corporation részvényese az Ata textilgyárnak, az Assis narancsszörp és szeszgyárnak, a negei lecioni Neshet sörgyárnak, a villanytársaságnak, az izraeli állami petróleumforgalmi vállalatnak, a holt-tengeri kálisóműveknek, a negevi nemzeti bányavállalatnak, stb. Ezenkívül a nagyvállalat számos izraeli bankot finanszíroz, továbbá ezer lakóegységet épít az ország különböző pontjain 1 millió 300 ezer font befektetéssel.

A bírák helyzetéről intézkedő törvényjavaslat heves vitát váltott ki a Kneszetben

Az ellenzéki szónokok kétségbe vonják a bírói függetlenséget Izraelben

(Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától.) A Kneszet tegnap tudomásul vette dr. Wahrhaftignak vallásügyi, dr. Rosenbergnak népjóléti és J. Efratnak földművelésügyi alminiszterrel történt kinevezését.

Ezután a Kneszet többórás vita után első olvasásban a jogügyi bizottsághoz utalta a bírák törvényjavaslatát. Az igazságügyi miniszter tegnap másodikban hozta a plénum elé a törvényjavaslatot, amely mintegy két évvel ezelőtt volt első olvasásban az első Kneszet előtt és az csak felhasználása miatt nem tudta azt törvényerőre emelni. A nagytartószerű törvényjavaslatról tartott előadásában dr. Rozen

közelítette, hogy az országban 76 bíró működik és ez a szám semmiféle arányban nem áll az állam szükségleteivel. A törvényjavaslat általános szabályozást a bírák helyzetét és olyan követelményeket támaszt a bírói kinevezés elnyeréséhez, amelyek biztosítják a bírák magasabb képzettségét. A törvényjavaslat értelmében a bírákat az államelnök nevezi ki, az igazságügyi miniszter javaslatára, aki a kinevezéseknél figyelembe veszi egy 9 tagú bizottság indítványát, amelyben a törvényhozói, bírói és végrehajtó hatalom képviselői foglalnak helyet. A törvényjavaslat számos pontja biztosítja a bírák függetlenségét az állami adminisztrációtól és a bírákat csak a felállítandó különleges bíróság határozata alapján lehet állásukból elmozdítani, vagy máshová beosztani.

A vita során J. Sapira (Mápj) a törvényjavaslat számos fonákosságáról beszélt és az igazságügyi miniszternek a törvényjavaslatat kapcsolatban túlzott hatáskörrel bírálta.

Bár Jehuda (Mápj) azt állította, hogy a bírák függetlensége csak papíron ezek, sőt még ott sem es a bírák a törvényjavaslat értelmében tulajdonképpen a végrehajtó hatalom, vagy is a kormány kezébe kerül. Ez pedig akadályozza őket feladatuk teljesítésében.

Az „ABRAHAM GRAETZ“ befutott a haifai kikötőbe

A személyzettől és az utasoktól semmit sem lehetett megtudni a hajótulajdonos fiának különös viselkedésével kapcsolatos hírekről

Tegnap reggel néhány perccel 6 óra után befutott a haifai kikötőbe az Abraham Graetz nevű hajó, amellyel kapcsolatban néhány héttel ezelőtt szenzációs hírek kerültek forgalomba. Mint ismeretes, az ideérkezett hírek szerint Adan Graetz, a hajótulajdonos 24 éves fia, erőszakkal magáhozragadta a hajó vezetését és táviratilag azt követelte Ben Guriontól, hogy adják nevezze ki közlekedésügyi miniszternek, különben elsüllyeszti a hajót. Adan Graetz apja parancsára egy kanadai kikötőben elhagyta a hajót, amelyet az első tiszt vezetett

a haifai kikötőig. Az újságírók azonnal fagatni kezdték a hajó személyzetét, de nem sikerült senkitől nyilatkozatot kapniok. A Mááriv, amely annakidején a szenzációt világgörpítette, azt írja, hogy a személyzet szigorú utasítást kapott egyrészt a vállalatól, másrészt a tengerészek szakszervezetétől, hogy semmit se mondjanak el a történetekről. Ezzel szemben a Hádor szerint a személyzet tagjai azt állítják, hogy a Mááriv szenzációja „blöff” volt.

A hajónak néhány utasa is volt, akik azt mondták az újságíróknak, hogy nem tudtak semmit Adan Graetz viselkedéséről és csak a kanadai kikötőben értesültek arról, hogy a fiatal hajóskapitányt leszállították a hajóról.

— A HOH bálja a fák újévének gstéjén. A telavivi HOH a fák újévének alkalmából, Tu B'Sivrit-kor, 1953 január 31-ikén az amerikai cionisták székházában nagyszabású bált rendez. Az előkészületek nagyban folytak és az előjelek után ítélve, ez lesz az idény lelegegységesebb és legszórakoztatóbb bálja.

Apróhirdetések

VARROGÉP MERKAZ (központ) vétel, eladás, javítás, kimondottan szaküzlet. T. A. Bét Lechem 8. Becélel suknál. A 2

Lakást, májít-mesutafot, üzletet, raktárt gyorsan, szigorú diszkrécióval közvetít: „Express”. T. A., Merkáz Bálle Melachá 5, első emelet. Felfogadás: d. e. 10-11, u. 4-7-ig. Telefon: 66760. A13

Varrógépet keresek azonnalra. Ar mellékes. Bergmann, Tel-Aviv, Ben Jehuda 14, udvarban, (11-1). A47

Lakást, üzlethelyiséget akar? Forduljon: Rincel Sándor kozismert közvetítő irodájához, Tel Aviv, Nachlat Benjámin 39. A6

Jó könyvet szeret olvasni? HADASH! - Manheim színtárak? HADASH! - Eladó könyve van? HADASH! - A legjobb kölcsönkönyvtár HADASH! T. A., Hajakon 59. Allenbytól hatodik ház. A8

Bettelheim Philipp (Bratislava) örökösai jelentkezzenek dr. Hatvaninál, Jeruzsálem, Abutor 1960. A90

Szorgalmas, egyedülálló nő, kitűnően főz, állást keres Beér-Sávan vagy környékén. Megkeresések jeruzsálemi fiókban. Javetz 2. A91

Ivrit nyelvtanfolyamokat indít közismert tanár, egyenként és 3-5-ös csoportokban, bevált módszerrel. Beiratkozás naponta 2-7-ig: Káhan, Haifa, Sabbataj-Levin utca 11. Armon mellett. A86

Fiatallab, energikus nőt keresünk idős hályg operációra. Lakás, ellátás, fizetés. '89" jeligére a kiadóba. A89

Sender József, Nachman Rappaport volt nagykormányzó sakter fiát Bereczki kinek két fia él Tel-Avivban Rappaport néven, keresi Harry Schein, Rappaport Lina férje, New-Yorkból. Címe: Spiner, Tel-Aviv, Hájarkon-u. 62. A92

Kiadó 2 szoba-hollos, komfortos lakás Choloban, 94" jeligére a kiadóba. A94

ÖNGYILKOS LETT

a Prágában kivégzett Ludvig Frejka fia

A bírósághoz intézett levelében azt követelte, hogy akasszák fel az apját

A prágai per sok megdöbbentő és visszatartó mozganata között talán a legszörnyűbb volt a per egyik fővádottja, Ludvik Frejka (Freund) fiának a bírósághoz intézett levele. Ebben a levélben Thomas Frejka egyetemi hallgató arra kérte a bíróságot, hogy ítélje halálra „hazárulót” apját, mert aki ilyen gazságokat követett el, az „nem is nevezhető embernek”. A levél-

ben, amelyet a főtárgyaláson a per ügyésze olvasott fel, a Frejka fiú meg arra kéri a bíróságot, engedjék meg neki, hogy apjával találkozzék, mert szemébe akarja mondani a véleményét.

A levél világszerte iszonyodást váltott ki a jóérzésű közvéleményből, mert csak két eset volt lehetséges: vagy kényszerítették a fiút a levél megírására,

vagyis éppen úgy „preparálták” őt is, miként a vádlottak padján ülő apját, vagy pedig már olyan mélyrehatolt már a lélekgyilkosság az ifjúság körében, hogy a fiú kész áldozatul odadobni apját, hogy saját jövőjét megmentse. Bármeily feltevés a helytőlől, az epizód mindennél élesebben világított rá arra a lélektani atmoszférára, amelyben a vasfüggöny mögött emberek élnek. Az emberi méltóság lehanyaglásának és az egyéniség eltiprásának olyan mértékével állunk itt szemben, amelyre még nem volt példa a történelem során.

A történet azonban nem ért véget a levélírással. Tegnap tudomásunkra jutott a tragikus epizódus is. Dr. Arje Kubovi, Izrael prágai követe, aki feleségével és 12 éves fiával tegnap tért vissza Svájcából, elmondta a fogadására megjelent újságíróknak, hogy megbízható információkat kapott arról, hogy Thomas Frejka röviddel apjának halálraítélése és kivégzése után öngyilkosságot követett el. Dr. Kubovi információi szerint az ifjú Frejkanak a bírósághoz intézett levele olyan felháborodást keltett a prágai egyetem diákjai körében is, hogy ezek követelték az egyetemről és a diákgyűlésről való kizárását. A fiú állítólag ennek hatása alatt követte az öngyilkosságát.

Lehet, hogy ez a verzió megfelel a valóságnak, bár nehezen hihető el, hogy a prágai egyetem diákjai mai atmoszférában egy ilyen akcióit szervezhetek volna meg valaki ellen, aki végeredményben egy kommunista hőstettet hajtott végre. Sokkal valószínűbbnek látjuk azt a feltételezést, hogy az ifjú Frejka apjának kivégzése után rádöbbsent eselkedettének szörnyű volta és a belső meghiúsulás és a szűk és elhanyagolt dalás kergette a halálba.

CHURCHILL AMERIKÁBAN

(1. old. cikkünk folyt.)

dik John Foster Dulles külügyminiszter-jelölt is. Beavott körök szerint Churchill mindenekelőtt a koreai háború fejlődéséről és az általános világhelyzet elvi kérdéseiről tárgyal Eisenhowerrel, de a megbeszélésekben fontos helyet vesz a gazdasági problémáknak is. Az angol világbirodalom miniszterelnökeinek legutóbbi londoni konferenciáján fontos határozatokat hoztak, amelyekhez — az akkor kiadott hivatalos nyilatkozat szerint — Amerika hozzájárulása is szükséges. Churchill tegnapi kijelentése szerint a két állam felelősségviszonyának fejlődésében Anglia nézete nagyon egyszerű: „Nem akarunk Amerikából élni!” A miniszterelnök hozzáfűzte, hogy „mi angolok nagyon szívesen gyártanánk éjjel-nappal olyan dolgokat, amelyek előállításában nagyfokú ügyességre tettünk szert és szívesen eladnók ezeket Amerikának — ha Amerika nem záná vámkapuit. Erre gondolunk, amikor azt a jelzőt hangoztatjuk, hogy kereskedelmi viszonyunk nem segíti akarunk” — jelentette ki Churchill.

Churchill már tegnap este találkozott Eisenhower tábornokkal, aki rendkívül szívesen fogadta Anglia miniszterelnökét. Ezalbe a megbeszélésbe bekapcsoló-

dik John Foster Dulles külügyminiszter-jelölt is. Beavott körök szerint Churchill mindenekelőtt a koreai háború fejlődéséről és az általános világhelyzet elvi kérdéseiről tárgyal Eisenhowerrel, de a megbeszélésekben fontos helyet vesz a gazdasági problémáknak is. Az angol világbirodalom miniszterelnökeinek legutóbbi londoni konferenciáján fontos határozatokat hoztak, amelyekhez — az akkor kiadott hivatalos nyilatkozat szerint — Amerika hozzájárulása is szükséges. Churchill tegnapi kijelentése szerint a két állam felelősségviszonyának fejlődésében Anglia nézete nagyon egyszerű: „Nem akarunk Amerikából élni!” A miniszterelnök hozzáfűzte, hogy „mi angolok nagyon szívesen gyártanánk éjjel-nappal olyan dolgokat, amelyek előállításában nagyfokú ügyességre tettünk szert és szívesen eladnók ezeket Amerikának — ha Amerika nem záná vámkapuit. Erre gondolunk, amikor azt a jelzőt hangoztatjuk, hogy kereskedelmi viszonyunk nem segíti akarunk” — jelentette ki Churchill.

Churchill már tegnap este találkozott Eisenhower tábornokkal, aki rendkívül szívesen fogadta Anglia miniszterelnökét. Ezalbe a megbeszélésbe bekapcsoló-

*Dr. Hermann Rudolf, orv., tilt. gőge-szabóvaros új címe: Haifa, Pevsner 37. Tel. 2681.

HABIMAH
MUSORA:

Rehovot, jan. 6. kedő
EN, A HAJÓSKAPITÁNY